

Na podstawie ustawy z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych:

Wypadek przy pracy – za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawania pracownika w drodze między siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy – na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w przypadku wypadku przy pracy chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Śmiertelny wypadek przy pracy – za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nie przekraczającym 6 miesięcy od daty wypadku.

Ciężki wypadek przy pracy – za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała

Zbiorowy wypadek przy pracy – za zbiorowy wypadek przy pracy uważa się wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby.

Uraz – uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego.

Ubezpieczenie wypadkowe – ubezpieczenie zawodowe z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

Nagłość zdarzenia – przez nagłość zdarzenia rozumie się natychmiastowe ujawnienie się przyczyny zewnętrznej, wywołującej określone skutki.

Przyczyna zewnętrzna – aby zdarzenie mogło być uznane za wypadek przy pracy w rozumieniu ustawy wypadkowej, musi istnieć przyczyna zewnętrzna zdarzenia, a nie wewnętrzna, tkwiąca w samym poszkodowanym. Przez przyczynę zewnętrzną (sprawcę) zdarzenia rozumie się taki czynnik, który nie wypływa z wewnętrznych właściwości organizmu pracownika. Do przyczyn zewnętrznych można zaliczyć w szczególności siły przyrody, maszyny lub inne urządzenia stosowane w procesie pracy oraz działanie (lub ich zaniechanie) innych osób.

Związek z pracą – wypadek w rozumieniu ustawy wypadkowej musi mieć charakter związku przyczynowego w tym sensie, że wykonanie pracy stanowi przyczynę wypadku. Wystarczy, jeżeli jest to związek czasowy lub miejscowy. Związek z pracą zostaje zerwany dopiero wówczas, gdy pracownik bez usprawiedliwienia prawnego nie wykonuje pracy w czasie i miejscu, w którym powinien wykonywać pracę.

Stały uszczerbek na zdrowiu – naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nie rokujące poprawy.

Długotrwały uszczerbek na zdrowiu – naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie.

Umyślność – oznacza takie zachowanie pracownika, które on okazuje, przewidując skutki, jakie wynikają z jego zachowania i skutki te chce wywołać.

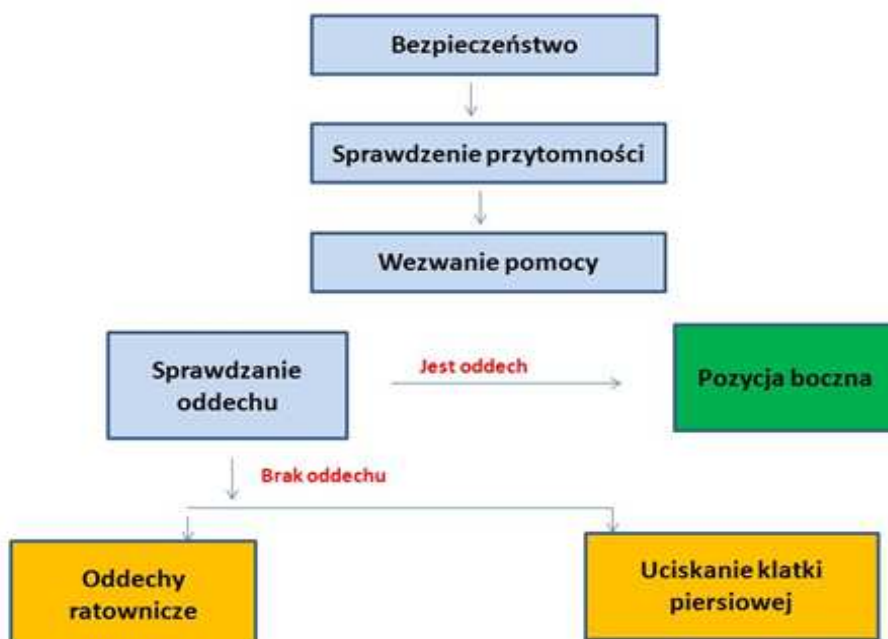
Rażące niedbalstwo - zachodzi wówczas, gdy poszkodowany pracownik podejmuje działania z naruszeniem przepisów o ochronie zdrowia i życia, chociaż mógł i powinien był przewidzieć grożące mu niebezpieczeństwo, które zwykle występuje w danych okolicznościach faktycznych, co dla każdego człowieka o przeciętnej przezorności jest oczywiste. Rażące niedbalstwo zachodzi wówczas, gdy pracownik przejawia brak staranności, jakiej można domagać się od osób najmniej rozwiniętych

Po zaistnieniu wypadku przy pracy należy:

- niezwłoczne udzielenie pierwszej pomocy jeżeli nie występuje zagrożenie zdrowia lub życia osobie udzielającej
- wyłączenie maszyn lub urządzeń
- zabezpieczenie strefy wypadku przed dostępem osób niepowołanych,
- wyłączenie dopływu energii elektrycznej, gazu,
- zawiadomienie przełożonego przez poszkodowanego pracownika lub świadka o zaistniałym zdarzeniu

Schemat postępowania przy udzielaniu pierwszej pomocy

Po wystąpieniu wypadku przy pracy powoływana jest komisja powypadkowa, a pracownikowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Wypadek w drodze do lub z pracy

Pojęcie wypadku w drodze do pracy lub z pracy definiuje art. 57 b ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z którym za wypadek w drodze do pracy lub z pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w drodze do lub z miejsca wykonywania zatrudnienia lub innej działalności stanowiącej tytuł ubezpieczenia rentowego, jeżeli droga ta była najkrótsza i nie została przerwana.

Ponadto za wypadek w drodze do pracy lub z pracy uważa się też przypadki, gdy droga ta została przerwana, jeżeli przerwa była życiowo uzasadniona i jej czas nie przekraczał granic potrzeby, a także wówczas, gdy droga, nie będąc drogą najkrótszą, była dla ubezpieczonego, ze względów komunikacyjnych, najdogodniejsza.

Za drogę do pracy lub z pracy uważa się oprócz drogi z domu do pracy lub z pracy do domu również drogę do miejsca lub z miejsca:

- innego zatrudnienia lub innej działalności stanowiącej tytuł ubezpieczenia rentowego,
- zwykłego wykonywania funkcji lub zadań zawodowych albo społecznych,
- zwykłego spożywania posiłków,
- odbywania nauki lub studiów.

Za drogę do pracy lub z pracy uważa się oprócz drogi z domu do pracy lub z pracy do domu również drogę do miejsca lub z miejsca:

- innego zatrudnienia lub innej działalności stanowiącej tytuł ubezpieczenia rentowego;
- zwykłego wykonywania funkcji lub zadań zawodowych albo społecznych;
- zwykłego spożywania posiłków;
- odbywania nauki lub studiów.

Za czas niezdolności do pracy powstałej wskutek wypadku przy pracy oraz wypadku w drodze do lub z pracy pracownikowi przysługuje prawo do 100 % wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. Dodatkowo pracownik po zakończonym leczeniu w związku z wypadkiem przy pracy ma prawo do jednorazowego odszkodowania wypacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Procent uszczerbku na zdrowiu ustalany jest na komisji lekarskiej powoływanej przez ZUS tj. lekarza orzecznika, na podstawie przedłożonej dokumentacji medycznej i powypadkowej.

Choroby zawodowe

Zgodnie z Kodeksem Pracy za chorobę zawodową uważa się chorobę, wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy.

Wykaz chorób zawodowych oraz sposób i tryb postępowania dotyczący ich zgłaszania podejrzenia, rozpoznawania i stwierdzania określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych.

Orzeczenie o chorobie zawodowej wydaje Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy. Na tej podstawie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydaje decyzję o stwierdzeniu bądź braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.